

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsake četrte nedelje in praznika, ter vsake po pošti prejeman za avstro-ugarske države za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s poštnim nakladom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hoče sam poslati, vsake za celo leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez gotovne splošitve in ročnine se ne odira. — Za vsake plačilo se od peterskopne petiti-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se krole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, ostanila t. j. administrativna stviri. — Vhod v uredništvo je na Vojkove niče št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Res Carinthiae.

K temu poglavju piše nam ljubljanski odvetnik nastopno:

Vložil sem dne 5. oktobra 1903 v imenu svojega klienta g. F. H. iz Ljubljane proti g. F. A. iz Celovca zaradi 20 K spr. pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu slovensko opominjevalno tožbo.

Dne 27. oktobra 1903. sem prejel od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu intendirano plačilno povelje z dne 7. oktobra 1903 opr. št. M. III. 176/3 in sicer v slovenščini; pripominjam, da se nahaja na tem meni dostavljenem plačilnem povelju opazka: »nasprotniku dostavljeno dne 15. oktobra 1903« zapisana od dotičnega g. pisarniškega uradnika v slovenščini.

Dne 30. oktobra 1903 sem vložil imenom svojega klienta zoper gosp. F. A. pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu mobilijarno izvršilen predlog — seveda v slovenščini.

Na ta svoj izvršilni predlog pa sem dobil dne 7. novembra 1903 od tistega sodišča izvršilno dovolilo z dne 2. novembra 1903. opr. št. E. 2693/3 in sicer v blaženi nemščini — od istega sodišča, ki je prvo moje tozadevno vlogo — opominjevalno tožbo — rešilo slovensko!

Risum teneatis, amici!

To je bil menda nekaj odgovor, ali bolje rečeno zaničljiva revanche na resolucije, sklenjene na protestnem shodu slovenskih odvetnikov z dne 25. oktobra 1903 v Ljubljani v prid našim bratom-trpinom na Koroškem!

Seveda sem zoper to nemško rešitev slovenskega izvršilnega predloga energično remonstriral, vložil 9. novembra 1903 nadzorno pritožbo na c. kr. deželno sodišče v Celovcu, vrnil, odnosno isti priklupil dotično nemško izvršilno dovolilo ter zajedno vso zadevo naznanil višjesodnemu predsedniku v Gradcu in justičnemu ministru na Dunaji, zahtevajoč slovensko rešitev slovenske vloge,

pri tem izrecno sklicuje se na člen XIX. državnega osnovnega zakona, na ministrsko naredbo z dne 20. oktobra 1850 št. 13.553, na naredbe pravosodnega ministrstva z dne 15. marca 1862 št. 865, z dne 10. oktobra 1866 št. 1861, z dne 5. septembra 1867 št. 8636/9396, z dne 18. aprila 1882 št. 20, 513 ex 1881, z dne 21. julija 1887, št. 12.118, z dne 11. junija 1888 št. 6556, z dne 20. marca 1889 št. 5340 in z dne 24. novembra 1895 št. 20.486, glasom kojih se je proglasilo slovenščino na Koroškem za sodni jezik!

A glej čuda!

Dne 25. novembra 1903 prejmem od predsedstva c. kr. deželnega sodišča v Celovcu sklep z dne 11. novembra 1903 št. Praes. 2917/17/3 tele vsebine:

»In Erledigung der Aufsichtsbeschwerde, deren Beilage im Anschlusse zurückgestellt wird, teile ich mit, dass ich angesichts der Bestimmungen des für Kärnten massgebenden J. M. Erlasses vom 15. März 1862 Praes. 865 Punkt 4 und mit Rücksicht auf den Umstand, dass F. H. ein in Laibach etablierter Geschäftsmann der deutschen Sprache ohne Zweifel mächtig ist — nicht in der Lage bin, die gewünschte Verfügung zu treffen. — Ullepitisch«

Od višjesodnega predsedništva graškega in pa od justičnega ministra dunajskega pa do danes še nisem prejel nikake rešitve — ker se jima menda ne zdi vredno odgovarjati slovenskemu odvetniku, branečemu svoje in svoje stranke postavno zajamčene pravice na Koroškem!

Komentarja k temu pač ni treba!

Nemška preširnost hoče svoje grabljive roke liki morski polipi raztegniti že na stranke iz Kranjske!

Stvar naših poslancev je, da store temu početju prepotentnih nemških sodnih uradnikov — ki škiliijo tje kaj čez mejo v neko sosedno državo — imena ne imenujem, ker bi znal inče g. državni pračnik Vaš cenjeni list zapleniti — že en-

krat korenito konec in da pomorejo naši materiščini tudi v tužnem Korotanu do že postavno ji zajamčene enakopravnosti in pravice!

Naj ostane tukaj strankarski boj v ozadiju — skupno na delo!

Caveant consules!...

V Ljubljani, dne 29. novembra 1903.

dr. —r.

Opomba: Narodne slovenske liste prosimo za ponatis tega članka!

Razmere na Srbskem.

Iz Belgrada, 29. nov.

Evropska javnost se še vedno bavi z našo hudo skušano državo. Seveda gleda iz pisave nemških listov jasno njih konjsko kopito. Vse srečno in gladko pa seveda tudi pri nas ne gre. Nemirnih in spletkarskih elementov nikjer ne manjka. Žalibog, da imajo tudi pri nas taki nemirni elementi posredni ali neposredni vpliv na vladanje, kar mora bitko občutiti pravo rodoljubno prebivalstvo in vsa očetnjava. Sedaj se dela v vseh ministrstvih z veliko naglico, da se priredi vse potrebno za predstojajočo otvoritev skupščine. Marsikaj dobrega pričakujemo, saj se bodeta z zakoni, ki se v tem zasedanju predložijo, takorekoč vplelji vlada in vladar. Z opravičeno bojznostjo pa pričakujemo napovedani zakonski načrt o preosnovi uprave. S tem zakonom se namreč hoče cenjeje napraviti deželno upravo ter prihraniti na ta način državi na leto nekaj milijonov dinarov. To je sicer popolnoma v redu, saj zdravih finančnih reform menda nikjer tako krvavo ne potrebujejo kakor pri nas, kjer so dosednji vladarji in njih vlade sicer deželi veliko jemali, a le prav malo ali nič vračali. Treba je namreč premisliti, kaj namerava tak zakon. Ako se hoče pri upravi za milijone na leto štediti, naperjena je taka reforma v prvi vrsti proti uradnikom, ki bi se morali številno opuščati iz služb. In kako pridejo

ti uradniki, ki so dosedaj zvesto služili državi, da se jih spravi z družinami vred ob kruh samo zato, ker se hoče, zopet polagoma napolniti državne blagajne, ki so jih dosedaj brezvestneži na prestolu praznili. S tem bi se število nezadovoljnih zelo pomnožilo, opozicija bi narasla, in zopet bi morali slišati o — zarotah. Zato upamo, da bodo šli naši krmiljarji in senatorji z glavami na delo. — Naš notranji politični položaj zadržuje tudi vedenje oficijelne Rusije proti našemu dvoru. Še vedno ne vemo, ali smo Rusiji enakovredna bratska kraljevina. Neprijeten sum vzbuja tudi vest, da pride naš poslanik v Peterburgu, Stojan Novaković, domov ter ostane ves čas zasedanja skupščine v domovini. Čemu to? Zaradi svojega mandata gotovo ne.

B. V...i.

Revizija Dreyfusovega procesa.

Pred leti je afera stotnika Dreyfusa razburjala celo Francosko, celo politično življenje je bil takorekoč pod njenim vplivom. Cela država je bila razdeljena v dva tabora. Kakor je eden tabor odločno zagovarjal krivdo na Hudičev otok deportirane stotnika, takisto je drugi prav tako energično naglašal, da je postal Dreyfus žrtev političnih spletk in da je popolnoma nedolžen. Po hudih borbah je končno zmaga stranka Dreyfusovih zagovornikov v toliko, da je doslega revizijo pravnega postopanja proti pregnancu na Hudičevem otoku. Kakor je znano, si je v tem oziru pridobil največje zasluge pisatelj Zola.

Dasi revizija ni imela tistega uspeha, kakor se je pričakovalo, da bi vojno sodišče oprostilo Dreyfusa vsake krivde in kazni, vendar se je dognalo toliko, da se je v vseh resnih, nepristranskih grogih jelo dvomiti o Dreyfusovi krivdi. Posledica tega je bila, da se je predsednik republike sam uklonil temu mnenju in Dreyfusa pomilostil.

S tem, se je mislilo, da je za vedno končana ta afera, ki je leta in leta bila povod največjim političnim homatijam na Francoskem. Takisto pa je tudi vladalo prepričanje, da bo ta zadeva ostala vedno temna in da se ne bo nikdar prav izvedelo, ali je bil Dreyfus izdajalec, ali ne. Sedaj se pa kaže, da bo javnost le dobila natančen vpogled v to skrivnostno zadevo.

Iz Pariza se namreč poroča, da se je že oficijelno odredila revizija Dreyfusovega procesa, to je revizija razsodbe vojne sodišča v Rennesu z dne 9. septembra 1899. To so provzročili razni momenti. Kakor je znano, je vojni minister André svojedano obljubil parlamentu, da si bo dal predložiti vse Dreyfusovo afero zadevajoče akte in jih bo osebno študiral. André je ostal mož beseda. Po natančnem proučevanju se pa je izkazalo, da je večina onih dokumentov, na katere se je zlasti opirala obsodba, ponarejena. Vrhu tega je izpovedal arhivar v generalnem štabu, Gribelin, da niso samo ti dokumenti falsificirani, ampak še cela vrsta drugih; takisto je tudi priznal, da je v pravdi Zola na izrečni ukaz polkovnika Henryja krivo izpovedal proti polkovniku Picquartu. Ti momenti so provzročili, da se je morala uvesti revizija, katero je sicer zahteval tudi Dreyfus sam v posebni vlogi. Revizija je torej odredjena, vlada je ugodila po parlamentu izraženi želji in nastopila legalno, zakonito pot, katero si je izvolil tudi že dvakrat obsojeni Dreyfus, ki v svoji revizijski vlogi apeluje na justico svoje domovine. Kolikor se da sedaj soditi, bo revizija Dreyfusu donesla popolno rehabilitacijo. Sicer je trajalo dolgo, da se je prišlo do dna ti skrivnostni aferi, a prišlo se je vendar. Resnica je zmaga, kar mora vsakogar veseliti, ako se tudi sicer ne more ogreti za Žida — Dreyfusa!

LISTEK.

Pisma iz Amerike.

Lujiza Souvanova.

(Dalje.)

»New-York kutra!« me je pripeljal v eni noči v Buffalo. Od tu smo se peljali ob precej dolgočasnih bregovih Erijskega jezera in prišli v dobri uri k postaji ob nijagarskih slapovih. Predno dalje pripovedujem, naj omenim, kako udobno in prijetno da se potuje v Ameriki. Sedeži v vozu so prevlečeni z modrim žametom, a stene in tla so pokrita s preprogami, katere so okrašene z lepo izrezljanimi pločicami iz mahagonija. Lepo urejen prostorček je oblaščila soba za dame. Tu najdeš mlo, brisalke, toplo in mrzlo vodo, ledeno vodo za piti, celo krtače za obutev in obleko. Kdor zapusti te vozove neosnažen, je temu pač sam kriv. Za postrežbo je nastavljen zamorec, kateri preskrbuje vse potrebno. V oddelek za gospode nisem stopila, to pa vem, da se tamkaj dobe vse potrebne priprave za briti. Posebna

prijetnost teh vlakov so takozvani razgledni vozovi, na katerih stehi sedeč uživaš krasne slike pokrajine, po kateri drdra železni konj. Relativno je potovanje v Ameriki tudi ceneje. Prtljaga ne stane prav ničesar in zato je umevno, da se ne vidi nikjer toliko kovčegov, kakor jih imajo seboj ameriški potniki. Originalne so tudi ameriške čakalnice po kolodvorih. Dolge, popolnoma enake vrste klopi stoje v njih; na teh pa sede revni in bogati ljudje, tikoma drug pri drugem in čakajo vsak na svoj vlak.

Z vozom sem se pripeljala iz postaje do slapov. Ker je Amerikanec kmalu zadovoljen, bodisi že z nebotičnim poslopjem ali pa z velikanskim podjetjem, zato sem si mislila med vožnjo k slapom: »No, saj ne bo nič posebnega!« Poznam namreč prav dobro ameriško navdušenost za vsako malenkost njihove zemlje. Toda tačas sem se pa motila, kajti nijagarski slapovi so naravnost neverjetno krasni in divni. Drugo, ne moje slabo pero bi vam moralo opisovati ta naravna čuda. V vsem so trije slapovi, med katerimi je naj-

lepši in največji oni, ki ima obliko podkve. S titansko močjo padajo od toki Erijskega jezera čez več sto sežnjev globoke skale... in beli oblaki vođenih kapljic se vzdigujejo v zrak! Naravnost divno! Tudi okolica slapov je slikovita. Mali otoki leže v široki vodni strugi in galebi obkrožujejo s krikom svoja samotna gnezda v skalnatih stenah, na katere še ni stopila človeška noga. Nič manj zanimivi kakor slapovi so velikanski vrtinci v strugi, kateri delajo velike valove; ti so pogoltnili do sedaj še vsakega, ki jih je hotel preplavati. Tujcu pokažejo tudi prostor, kjer se je spustila Miss Taylor z najvišjega mesta v sodu v globočino in res tudi srečno ven prišla. Tudi drugi so že ravnoisto poskušali, izvlekli so jih pa še vse le z največjo težavo mrtve iz vrtincev. Jaz sem bila zelo srečna, kajti imela sem lep dan; vsak hip se je pokazala mavrica nad vodno površino in v vseh barvah so se spreminjali mali oddaljeni zalivčki v izpranih kotlinah. Ravnotako je spreminjala svojo barvo tudi divja vinska trta, rastoča na skalnatih stenah in drugo grmičje, sedaj rumeno, se-

daj zlato... Nepozabljiv pogled! In zopet bi si rada pomagala z živim jezikom japonskim in imenovala to divno naravno sliko »zamrznjeno godbo«.

Vožnja po angleški Kanadi je posebno ljubka. Pota nas peljejo vedno po visokoležečih parkih v strugah rek. In če gledamo raz razgledne stolpe to pokrajino, uživamo diven razgled. Za strokovnjaka morajo biti sila zanimive tehnične naprave, katere lahko tukaj vidi. Tako n. pr. električna naprava za gonitev cestne železnice in za razsvetljavo mesta Buffalo, ki je več ur oddaljeno itd.

Na nekaterih krajih, kjer je razgled posebno lep, moramo mimo različnih paviljonov, v katerih nam pregledajo karte. Tu se nam nudi prilika in izkušnjava, da se znebimo marsikaterega dolarja. Na teh krajih prodajajo namreč izdelke Indijancev, katerih je že okrog 500, in ki stanujejo par milj od nijagarskih slapov. Ti Indijanci so potomci prvotnih ameriških prebivalcev; varuje jih vlada. Čeravno jih je kultura že precej obzirla, vendar so njih iz-

delki še vedno izvirni in zanimivi ter jako malo »moderni«. Tako so mi n. pr. zelo dopadali njih usnjati izdelki, živo pobarvani, s slikami glavarjev ali narodnih junakov. Izdelujejo tudi blazine iz usnja s posebno vrsto pramov, pošitke usnja z biseri, črville in druge malenkosti iz pisane slame, katero sami barvajo itd.

Dobijo se tamkaj tudi, — baje ceneje nego v mestu, — kože raznih živali, kakor lisic, podlasic i. dr., katere živali Indijanci sami love in pripravljajo. Komaj sem se ločila od teh indijanskih zakladov, kateri kažejo včasih izbornen ukus in zelo živo, duhovito domišljijo. Žalibog bodo najbrže kmalu izumrli in z njimi njih originalnost in stoletna tradicija; ti Indijanci stanujejo po hišah in obiskujejo ravno tako šole, kakor mi vsi. — Mesto Nijagara samo ni veliko in tudi ni lepo, toda odpira se mu lepa bodočnost ravno vsled raznih industrijskih podjetij.

Tako sem se ločila slednjič s težkim srom od tega koščka zemlje, oziroma vode, kateri mi bode ostal, pomešan z indijanskim svojim življenjem, vedno v živem spominu...

Politične vesti.

— Poljski klub je imel včeraj sejo ter se bavil z zadevo poslancev Walewsky in Niemen-towski. Tema dvema se je po časopisih očitalo, da sta se na nepošten način okoristila pri zgradbi dveh lokalnih železnic. Preiskovalna komisija pa je dognala, da se imenovanima ne more nič nepoštenega očitati.

— Razpuščen občinski zastop. Niževavstrijški namestništvo je razpustilo mestni občinski zastop v St. Hipolitu. Zaradi znane afera župana Völklja ni večina prej mirovala, dokler ni dosegla razpusta. Občinske posle in priprave za nove volitve je prevzel namestniški tajnik.

— Iz ogrske liberalne stranke je dosedaj izstopilo že 32 poslancev, ki so se zbrali okoli grofa Apponyija.

— Srbski kralj se baje zadnji čas vidno odteguje vsakemu vplivu zaročnikov zoper Obrenovičevu dinastijo. Zato je zbral polkovnik Mašin nad 500 častnikov ter jih pozval, naj se izrečejo, kako sodijo o odstranitvi Obrenovičeve dinastije. To izjavo hoče Mašin potem predložiti kralju.

— Bolgarski knez Ferdinand je sprejel nekega dunajskega časniškega poročevalca ter mu med drugim rekel: »Jaz nisem absolutni vladar, jedva ustavni, nisem mnogo več kot predsednik kake republike. Za zgled mi je rumunski kralj Karol. Tudi on je moral pretrpeti, da je zapadno evropsko časopisje dvajset let imelo zanj le površne norce. Sedaj pa je treba se le peljati skozi Rumunsko, da se vidi, kako velike stvari je učinil.« Omenil je tudi vest o svojem begu iz Bolgarske ter imenoval vse take vesti smešne izmišljotine.

— Kako Turška reformira. Na zahtevo veseli si je Turška resnaričila švedskih častnikov, da reorganizirajo orožništvo in policijo. Toda na drugi strani se jih hoče zopet iznebiti ter jim že dva meseca ni poslala plače. Švedi imajo po pogodbi vsled tega pravico, oditi v domovino. Tudi je poslala Turška z Edip pašo dva nemška generala v Makedonijo ter sporočila velesilam, da imata generala naročilo, preiskati škodo ter določiti odškodnino. Toda generaloma ni turška vlada ničesar naročila ter sta bila mnenja, da potujeta v svoje razvedrilo.

— Papež Pij X. že dalje časa išče povoda in sredstva za sprijaznenje med papeževim in kraljevim dvorom, ne da bi žrtvoval pravice sv. stolice.

— Vojna med Rusijo in Japonsko? Francoska in Angleška sta posredovali v Peterburgu in Tokiu, da bi se preporno vprašanje med Rusijo in Japonsko rešilo brez vojske.

— Menelik proti rimskemu katolicizmu. Abesinski cesar Menelik je sporočil italijanskemu katoliškemu legatu, da sme sicer poučevati katoliško, kakor hitro pa bi hotel spreobrniti kakega Abesinca, odvedli ga bodo takoj čez mejo. V verskih rečeh sluša Menelik edino le stare ruske menihe.

Dopisi.

Iz Postojne. V št. 271. »Slov. Naroda« je priobčen dopis, v katerem se pritožuje neka dama iz Postojne, da je v našem trgu premalo zabave, obenem pa vabi vse postojnske dame, naj bi napravile združenimi močmi takozvani »damski plesni venček«. Krasna ideja! Ali se pa bode tudi uresničila? Mogoče. To malomestno življenje, ti malenkostni nazori, — pritožujemo se vsi vprek, kadar pa priredi kako društvo koncert ali zabavni večer, takrat se pa lahko vse goste na prste sešteje. Tako približno pripetilo se je v soboto, ko je »Sokol« priredil zabavni večer s plesom, kojega se je udeležilo ogromno število — 5 oseb, recij pet oseb! Tako torej! Pa se pritožujemo, da ni zabave v Postojni? Zabave je obilo, temu ne sme nihče oporekati, samo poslužiti se je treba. Sloga jači, nesloga tlači! To je istina in to obduti res

vsja postojnska inteligenca. »Vsa k'lo toži, s komurkoli govorim.« — N'č šudnega! — »Kako elegantno, kaka specijalitet, »damski plesni venček« z uvodno zabavo, katerega priredi postojnski slovenski damski krog, vse dame in gospe z združenimi močmi. Ne zabimo, da smo vrle Slovenke, slavne Postojnčanke!! Jako lepo! Kadar pa priredi »Sokol« kako zabavo, takrat jim je pa narodnost deveta briga. Kar »Sokol« priredi, to je vse pre »gemajn« za našo inteligenco. Tako je in ni druggače! Kar se pa tiče »damskega venčka«, želeli je najlepšega vspeha!

Petrova skala.

V. K. Iz Rima, 25. nov.

IV.

Po poročilu sv. pisma je Jezus nekoč rekel zbranim apostolom: »Jaz bom pri vas vse dni do konca sveta.« Iz tega izreka izvaja rimska cerkev, da je ona prava, edina izveličevalna cerkev, da le v nji vlada duh Kristusov in da jo sam bog vodi. Duhovniki s papežem na čelu delajo samo to, kar jim narekuje sv. Duh in morajo vsled tega biti nezmotljivi ker se bog vendar ne more motiti.

Pri tem pa ni prezreti, da je Kristus zgoraj omenjeno zagotovilo dal vsem apostolom, ne kakemu posamezniku izmed njih in zato dela rimski škof resnici veliko nasilstvo, ko trdi, da se Kristusove besede nanašajo edino na njega kot naslednika sv. Petra.

Toda rimska gospoda se taci nasilsteve nikdar ne vstraši. Tako je Pij IX, ki je bil kot kavalerijski oficir velik lahkoživec in velik grešnik, z veliko samozvestjo, kljubuje naukom in tradicijam mnogih stoletij nekim romarjem rekel: Samo jaz sem naslednik apostolov. In ob enem je, da govorimo s papežem Bonifacijem VIII, »v skrinji svojih prsi« iztaknil, da je on sam tudi — tradicija! Francoski kralj Ludvik XIV. je nekoč dejal »država sem jaz.« Isti logični skok je napravil papež Pij IX. ko je na ugovor, da vsa kristijanska tradicija ne ve ničesar o nezmotljivosti posameznega škofa, dejal »tradicija sem jaz«. In dostavil je še: »Jaz — Pij IX. — jaz sem pot, resnica in življenje. Kdor ni z mano, ni na pravi poti, ne pozna resnice, nima življenja.«

S tem je cerkev storila zadnji korak v procesu, ki je njeno bistvo popolnoma predrugačilo, tako da je dandanes nekaj čisto drugega, kakor je bila v prvih stoletjih po Kristusu.

V teh prvih stoletjih po Kristusu so duhovniki in verniki skupno tvorili cerkev. Bilo je tako, kakor je v vsakem društvu, kjer šele člani in odborniki tvorijo društvo. V cerkvi pa so verniki vse bolj in bolj potiskali v ozadje, prikrajševali so njih pravico in jih naposled spravili ob vse uplivi. Zdad so samo še duhovniki tvorili cerkev, verniki pa so postali za cerkev to, kar so odjemalci za štacunarje.

A tudi to razmerje se je začelo preminjati. Počasi so višji duhovniki začeli nižjim duhovnikom prikrajševati njih pravice in jih potiskati v stran ter omejevali njih vpliv, kakor se je prej zgodilo z verniki. Odkar je papeževa nezmotljivost dogma, je papež sam vsa cerkev. V njegovih rokah je združena vsa oblast in je ta oblast neomejena. Samo njemu narekuje sv. Duh voljo božjo, samo on je namestnik in pooblaščenec Kristusa, in v nekem smislu Kristus sam. On sme zahtevati, da se mu vse verjame, on sme zahtevati slepo pokorščino od vseh, ker je on sam vir vseh pravic in zakonov in neodvisen od zakonov pravosti.

Kakor nekdanj mogočen grad, ki ga je zob časa hudo razjedel, stoji ta sistem hirarhiške avtokracije pred nami in naravno je, da se moderni svet s tem sistemom ne more sprijazniti, ker ne pripozna nobenemu človeškemu bitju pravice, se suverenski povzdigniti nad zakone pravosti.

In vzpričo tega se vsiljuje mislečemu človeku vprašanje: Ali je Kristus na ta način izpolnil svojo obljubo: Jaz bom pri vas vse dni do konca sveta? Ali niso morda te razmere priča, da Kristus ni več pri cerkvi rimskega papeža.

Sveti Bonaventura, kardinal in general frančiškanskega reda, je tožil, da se prelaje v Rimu pokvarijo, da svojo pokvarjenost razširjajo med duhovščino, duhovščina pa da pokvarja in zastruplja ljudstvo. In mi naj verjamemo, da je Kristus pri teh ljudeh »vse dni do konca sveta«?

Papež Leon X. je v neki svoji buli izrekel boga žaleči nauk, »da je v smislu sv. Duha, da morajo neki ljudje zaradi vere na gredah izdihniti svoje duše.« Koder se človeško meso sežiga, tam ne more biti Kristus!

In papež Klemen VI. je proti bavarskemu Ludoviku izdal bullo, v kateri je ta Kristusu namestnih pisal: »Proklet bodi, ta Ludovik, proklet, kadar gre ven (iz hiše) in proklet kadar gre notri! Gospod naj ga udari z brezumnostjo. Nebo naj meče nanj

svoje strele. Zemlja naj se odpre in naj ga živega požeri!... Njegovi otroci naj bodo pregnani iz svojih stanovanj in naj padejo pred očmi svojega očeta sovražnikom v roke.« — Kristus je pa rekel: Jaz bom pri vas vse dni do konca sveta!

Veliki angleški državnik Gladstone je svoj čas sestavil vse izreke papeža Pija IX. o italijanskem kralju in o italijanskih državnikih. Kralja je papež imenoval Holofernesa, Absaloma, Pilata, Goljata, Atilo itd. itd., ministre pa hinavce, vodenoglavce, satanove sinove, peklenške pošasti, hudiče, ki so meso postali, izvrške pekla, in smrdljive gnojnice — vse zato, ker so izvršuje voljo naroda naredili konec eni najbolj gnjilih držav, kar jih je svet kdaj videl, namreč papeški državi. Ali je mogoče boga bolj žaliti, kakor s takim grdim psovanjem. Kristus je pač rekel: »Jaz bom pri vas vse dni do konca sveta«, ali kar smo navedli pač opravičuje mnenje, da Kristus ni več pri rimski cerkvi.

Pismo makedonskega poročnika Vlad. Kanazireva ge. dr. Jenkovi.

»Pozdravljam Vas ob povratku v Vašo prekrasno in svobodno domovino! Hitim pridružiti svoj mali trud, svoja opazovanja k delu, katero ste s tako velikodušnostjo vzeli nase, delo, ki vodi k tako blagim ciljem. Hitim, kakor hiti zima, ki pa ne nosi sabo, kakor pri Vas, radosti in veselja niti našim tukajšnjim ubežencem, še manj pa našim bratom, ki so ostali v rimskih gorah v Makedoniji. — O ne, naši otroci se ne vesele prvega snega, oni ne pričakujejo nepotpekljivo tega časa, ko zmzrne reka, da bi pričeli svoje ljubljene zimske zabave.

V ta čas se bodo oni, gladni in goli, tresli v mrzlih objemih svojih, do skrajnosti obupanih mater.

Oprostite! Bol, katero čutim, ko mislim o tem, je tako velika, da sem se nehote odvrnil od predmeta.

Vam je treba argumentov, katere bi mogli predložiti Vašemu sorodnemu nam narodu. Kje začeti? Naša nesreča je tako velika, naše muke so tako mnogoštevne, da se mi zdi nemogoče, jih popisati. Se tisoč del tega, kar polni sedaj moje misli in srce, bi se ne moglo spraviti v eno pismo. Neglede na to, kakor sem mogel razumeti — je Vaše občinstvo k velikemu našemu obžalovanju, zelo malo poučeno o našem položaju.

Moram torej začeti s prvotnimi uzroki, kateri so prouzročili sedanji žalostni položaj našega naroda. No, to bi vzelo silno mnogo časa, ko je, kakor sami vidite, treba hiteti!

Potreba pomoči je zelo velika! Hotel bi pripomniti Vašemu prosvetljenemu narodu nekaj iz naše zgodovine, kakšen je bil naš narod prej, kakšen je sedaj in kakšen zamore postati; kakšni so bili in kakšni so in kakšni zamore postati naši tirani Turki, kakšen je vsak Turke posamezno, kakšni so oni v masi, kakšna je njih vera, kultura in drugo. Torej mislim, da si morete sami sestaviti pojem o našem sedanjem položaju. Moram tudi navesti nekaj vzrokov, ki so prouzročili ta položaj zato, da razumemo drug drugega, se bližamo in spoznamo drug drugega.

Mnogo je tudi postranskih vzrokov, ki so izzvali te odnose. Rad Vam bi jih razložil, ako Vas zanimajo, o čemer pa ne dvomim.

Vstaja se je pripravljala 8 let in je izbruhnila začetkom preteklega leta. Spočetka se je pojavila le posamezno in se je končala začetkom zime. V marcu t. l. se je vnovič začela in je trajala v obliki posameznih bitk do julija in je zavzela ves bitolski vilajet. Potem se je dvignil adrijski in za tem solunski vilajet, kjer se je vstaja začela v septembru. Vstaja v splošnih črtah je bila taka: Del prebivalstva, sposobnega nositi orožje, se je zbral v gorah in organizoval čete, katere so, kjer je bilo možno, neprestano napadale sovražnika. Navadno so zavzele te čete silne pozicije, ob katerih se je zman razbijala turška hrabrost. Odkritih bitk so se častniki izogibali radi slabega oboroženja. Čete, sestavljene od 30 do 100 mož, so se potem spuščale v primeroma večje bitke. Ne pričakuje upor od naroda, živečega 5 stoletij v robstvu, so Turki spočetka odbijali napade hitro in odločno, ko so pa videli neomejeno hrabrost ustašev, počelo umirajočih, in ne odstopivših od svojih pozicij, so postali bolj previdni in so organizirali napade le takrat, ako so se nahajali v veliko večjem številu, nego vstasi. Toda to ni potirilo borilcev, nosečih v srcu odločni sklep: umreti ali si priboriti svobodo. Turki so nato premenili svojo taktiko. To je bil hud udarec za naš bedni narod! Turki so obrnili svojo jezo na sela, kjer so ostali samo starčki, žene in otroci. Ropali so po vaseh, morili prebivalstvo in požigali vasi; ljudje, ki so še ostali pri življenju, so zbežali v gore. Sivi starčki,

slabotne ženske, otroci — sirote se potikajo sedaj po nedostopnih gorah balkanskih, skrivajoč se pred Turčini in nimajo niti kruha, niti obleke. Velik del teh nesrečnikov je prišel v Bolgarsko, kjer jih je sedaj že nad 30.000, a vedno še prihajajo novi in novi. Kje so pa oni, ki so še daleč od meje? Nekaj jih je poginilo v gorskih jamah in čeroh od mraza in gladi; drugi se vračajo in iščejo zama svojih prebivališč, katera je pokončal ogenj. Kaj bodo počeli? Znova padejo Turkom v oblast. Bodeli verjelo Vaše občinstvo to grozno resnico? — Ako bi Vi ne bila sredi nas, ako bi Vi ne bila videla vsega sama, ako bi ne bila slišala očitvecev in prič, ako bi ne bila zrla na svoje lastne oči ubežnikov, bi dvomil, da verujete mojemu pismu. Videl sem Vaše solze, ko ste nam pripovedovali o beguncih. Ako bi pa videli še razdejane vasi v nesrečni Makedoniji, ko bi videli, kako plakajo nad svojo nesrečno usodo ljudje, brez pomoči, brez nade na razvalinah svojih prebivališč, topili bi se v jok! O, povejte o tem Vašim someščanom, Vašemu narodu. Potrdite moje besede s tem, kar ste sami videli! O! — ako ti jaz mogel povedati jim, bi povedal mnogo! — Jaz bi povedal Vašim materam:

Mati, katera imaš odraslega sina, katerega neizrečno ljubiš, na katerega polagaš vse svoje nade, — predoči si, da je šel v gore, zapustil tebe, očeta in brate, se potika noč in dan, umorjen od truda in gladi, dokler ne naleti na neizprosnega sovražnika; prestreljen s kroglo zgrudi se na tla in njegovo truplo gnije na planem — brez pogreba in pokopa, neoplačen, v plen divji zverjadi in orlom.

Mlada mati, — ki imaš malo dete s plavimi laski, katero ljubiš neizrečno, do skrajnosti, — misli si, da je to dete v rokah Turčinov in služi tem barbarom v zabavo; — hiti mu na pomoč, — hočeš ga rešiti — en sam udarec s kopitom puške te zvali na zemljo. — Mladenec, predoči si, da so tvojo sestro, tvojo nevesto nasilni Turki zavlekli v svoje ostudne hareme!

Dekle! Kje je tvoj ženin, kojega ljubiš in obožuješ? — Na visokih hribeh kršnega Balkana ga čaka neznana smrt! A tvoj ljubljeni brat? V ječi, v strašni turški ječi medli in vzdih pa zlati prostosti. — Tam ga mučijo in trpinčijo, da bi izdal svoje načelnike, da bi jim povedal, kje je orožje. Toda on je zvest svojim zakletvi, ne izda ničesar! Tepó ga neusmiljeno, režejo mu kožo s telesa, vbadajo trske pod nohte in jih prižigajo, obešajo ga z glavo k tlom, zažigajo pod njim seno — in on vzdihla in umira. — O, Vi si niti ne morete misliti takega prizora, Vi, ki živite v svobodi, ki razpolagate s svojim premoženjem, s svojo častjo, s svojim življenjem, s čemer ne razpolagamo Makedonci. Terezina Mihajlova! Povejte ti mesto mene Vašim sorojkom, povejte jim tudi, da nam bratje, ki nas ne podpirajo, otežujejo našo neskončno nesrečno usodo in večajo naše muke! — Povejte to Vašemu narodu, ne pa diplomaciji! Diplomacija je srečna, ona nama srca! Edino, kar zamore olajšati trpljenje našega naroda, je bratsko sočustvo, katero mu skazujejo drugi bratski narodi; sočustvo, katero se izraža v moralni in gmotni pomoči, naglašam posebno v materijalni pomoči zato, ker nam grozita sedaj še dva sovražnika — zima in ž njó vred glad.

Ta nesrečni narod, zapuščen od vseh, prepuščen v svoji veliki nesreči edino le mrzli in brezsrčni diplomaciji, dviga roke in prosi pomoči! Za zlato svobodo se borimo z odkritimi prsi, žrtvujemo zanjo svojo srečo, svojo rodino in vse, kar nam je sicer drago in ljubo.

Mi Makedonci, kot Slovani, računamo z gotovostjo da nas naši bratje ne zapustev v našem težavnem položaju, in nam priskočijo v pomoč. Bodoči zgodovinar »slovanski pa, ki bode pisal tužno zgodovino našo, bode s priznanjem zabeležil vsaj eden tolažbe poln pojav iz naše preteklosti, požrtvovalno pomoč in sočutje bratskega naroda do nas, nesrečnih makedonskih Slovanov, ki bijemo neenak boj s krvočnimi Turčini na življenje in smrt!

Nadejamo se, da, prepričani smo, da naš narod slovenski ne ostavi v naši neizrečni bedi!

Sofija.

Vladimir Kanazirev
makedonski poročnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. decembra.

— Shod v Kranju. Včerajšnji volilni shod v Kranju, na katerem sta poročala poslanca gg. dr. Ferjančič in Ciril Pirc je jako lepo vsel in je bil znamenit in glasen protest proti obstrukciji v deželnem zboru. V imenu učiteljskega je govoril g. učitelj V. Rus.

Shod se je vršil v prostorni telovadnici »Gorenjskega Sokola«, ki je bila napolna polna odličnega občinstva. Vdeležilo se je shoda vključ slabemu vremenu tudi nekoliko posestnikov z dežele. Obširno poročilo objavimo jutri, danes pa le konstatujemo, da je bil to najlepši shod v Kranju zadnjih let. Sklenile so se sledeče resolucije:

1.) Na shodu v Kranju dne 30. novembra 1903 zbrani državno- in deželnozborski volilci protestujejo proti temu, da se od c. kr. sodišč v slovenskih in mešanih okrajih na Koroškem v novejšem času zavira dosedaj neovirana raba »slovenskega jezika ter pozivljajo svoje poslance, da se energično zavzamejo za prosto, v naravnem pravu in temeljnem zakonu ter obstoječih naredbah zajamčeno uporabo slovensčine pri teh sodiščih.

2.) Zbrani deželnozborski volilci priznavajo glede na prometne in pridobitvene razmere sedanje dobe in glede na to, da po sedanjem deželnem volilnem redu delavski sloji v deželnem zboru nimajo lastnega zastopstva, potrebo volilne reforme, zahtevajo pa, da se le-ta izvrši le z ozirom na splošno korist dežele ter protestujejo odločno proti temu, da bi se zlorabljala v samopašne strankarske namene.

3.) Zbrani deželnozborski volilci obsojajo kar najodločneje brezumno, neopravičeno in za deželo ter prebivalstvo skrajno pogubno obstrukcijo katoliško-narodne stranke v deželnem zboru, posebno tudi z ozirom na nameravani vodovod za mesto Kranj in okolico, katera vsled obstrukcije v narodno-gospodarskem in zdravstvenem oziru trpi občutno škodo.

4.) Prvi pogoj k napredku in blaginji naroda je dobro razvito šolstvo. To pa se doseže le, ako je učiteljstvo gmotno nezavisno, da more vse sile in moči posvečevati edino svojemu poklicu. Današnji shod volilcev mesta Kranja pripozna, da so plače učiteljskega njegovega stanu in delu neprimerne in prištevajo izboljšanje učiteljskih plač najnujnejšim zadevam, svoje zastopnike pa prosi, naj store vse potrebne korake, da se čim prej povoljno reši ta zadeva.

— Vatikansko »državno pravo«. Pod tem naslovom je priobčil reski »Novi List« zelo aktualen članek glede na klerikalno zahtevo, da se naj papežu vrne njegova država in posvetno gospodarstvo. Ker tudi naši slovenski klerikanci pri vsaki mogoči priliki sklepajo enake resolucije v prilog oživotvorjenju nekdanje papeževе države, se nam zdi umestno, da navedemo glavne potoze iz tega zanimivega članka. Zahteva po oživotvorjenju papeževе države ni samo anahronizem za današnjo dobo, ampak je tudi v direktnem nasprotju z narodnim programom, ki zahteva samostalnost in edinstvo naše domovine na temelju narodnega prava, katero je združilo tudi Italijo. Zahtevati neodvisnost in edinstvo naših dežel, odrekati pa isto Italiji s tirjatvijo, da se znova oživotvori papeževa država, nasprotuje najprimitivnejšim pojmom pravičnosti. Takšne zahteve bi morale izzvati v našem narodu najodločnejši protest. Ta protest bi bil ne samo logična posledica našega narodnega stališča, ampak tudi izraz ogorčenja proti Vatikanski cerkveni politiki. Kakor gonita Dunaj in Pešta naši narodni jezik iz uradov, tako tira tudi Vatikan naš jezik iz cerkve. Pa to se Dunaju in Pešti še ne more toliko zameriti, kakor Vatikanu. Krščanstvo, ako se ne varamo, ne predstavlja nasilstva, gospodarstva in nepravilnosti, ampak krščanstvo ima zastopati pravico, ljubezen, zlasti pa obrambo slabih in zatiranih. Vatikan izganja iz cerkve staroslovensko bogoslužje. To se je godilo že pod prejšnjim papežem Levom XIII, katerega so imenovali »slovanskega« papeža. Sedanjí papež Pij X. — kakor je znano, kretura Dunaja — je že zdavnaj prej slovel kot protivnik Slovanov. Odkar je zasel papeško stolico, je jel v tem duhu tudi delovati. O staroslovenskem bogoslužju v katoliški cerkvi neče niti slišati! Vse kaže, da se

Dalje v prilogi.

bodo pod njegovim papeževanjem uničile vse starodavne slovanske pravice. Zato pa se bo treba zahvaliti onim katoliškim šodom, ki sicer samo platončno, kar je pa tem smešnejše, zaključujejo, da se mora oživotvoriti papeževa država! Niti sami nimamo svoje lastne, samostojne države, pa jo gradimo — papežu, našemu protivniku! Kako čuden lakajski duh je v nas! Skrajni čas bi že bil, da bi Slovani že vendar enkrat postali zvesti edino samim sebi in svojim narodnim načelom, ne pa drugim!

— **Spremembe pri davkarskih uradih.** Adjunkt gosp. Matija Wrinskele v Kamniku in adjunkt g. Rudolf Stiene v Mokronogu sta premeščena k glavnemu davkarskemu uradu v Ljubljano, adjunkt g. Karol Bezeg iz Logatca v Kamnik, praktikant g. Ant. Adamič pa z Brda v Cerknico.

— **Dunajsko slovensko dijaštvo** namerava prirediti prihodnji četrtak v »Resurzi« protestni shod v prilog vseučiliščem v Ljubljani in Brnu. Na istega bodo vabljeni vsi slovanski poslanci in dijaki.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se poje tretja velika opera »Dalibor«, v kateri gostuje g. basist Pestkovski. Zaradi obolevnosti g. Čonskega se vrši premija komedije »Kralj Harlekin« šele v petek. Poleg g. Liera, gđ. Ruckove in gosp. Čonskega, ki igrajo glavne vloge, imajo velike uloge g. Dragutinovič, gđ. Kreisova in ga. Dragutinovičeva. — V nedeljo sta dve predstavi: popoldne drama, zvečer opera. — Ravna teljstvo belgrajškega gledališča je dovolilo, da gostuje gđ. Vela Nigrinova na našem odru dvakrat sredi t. m.

— **Petindvajset let policijski zdravnik.** Mestni policijski zdravnik g. dr. Franc Illner praznuje danes petindvajsetletnico svojega službovanja pri mestni občini ljubljanski.

— **Nova učna knjiga.** Naučno ministrstvo je odobrilo knjigo Pavla pl. Renzenberg »Zenska ročna dela za pouk na ženskih učiteljskih, III. del. V Ljubljani 1903.«

— **„Matica Hrvatska“** razpošlje v kratkem svoje letošnje knjige, kojih pretežna večina je posvečena leposlovju, izvirnemu in prevedenemu, ostale pa se bavijo z vedami v prikupni prstonarodni obliki. Člani »Matice Hrvatske« dobe letos po devet knjig, in sicer: Orzeszkove Izbrane pripovedi, Gjalkega Gjurgjica Agčeva, Carja Emina Zimske sunce, Senca Ban Pava, Tresica Valovi misli i čustava, Milobarja Izabrana poglavlja iz obšega narodnega gospodarstva zv. II. Kučere Valovi i zrake, V. Klaića Slike iz slavenske povesti in pl. R. Markovića Dječja njega. — V kolo »Matice Hrvatske«, prvega slovstvenega društva na slovanskem jugu, naj bi stopil vsak omikani Slovenec, ki premore v književne svrhe žrtvovati na leto 6 K. Toliko znaša namreč članarina »Matice Hrv.«, katere poverjenik za Ljubljano je trnovski župnik I. Vrhovnik. Njemu ali njegovemu pobožnemu g. tvorničarju in knjigovozu I. Bonaču naj se blago voli poslati omenjeni letni donesek do dne 10. grudnia t. l. Hkrati se naznanja, da prodaja »Matica Hrv.« ilustriranega lista »Vienca« dva letnika 1900 in 1902 trdovezana po za polovico nižani ceni: vsak letnik po 8 K.

— **Zabavni večer v korist pogorelcem v Travniku,** kateri se je vršil v nedeljo, 29. t. m. v dvorani Puntigamske pivnice na Turjaškem trgu št. 1, je vsestransko izborni vspel. Pevsko društvo »Ljubljana«, katero neumorno z unemo za narodni prospek deluje, si je s prireditvijo tega večera pač le spomnil bratovske ljubezni in milosrčnosti postavilo. Kot skromni zabavni večer, bolj za svoje člane in prijatelje društva prirejen, bili so društvena dvorana in stranski prostori natlačeni polni in to rečemo brez vsakega pretiravanja. Omenjati se pa sme, da smo pogrešali tisto inteligenco, katere vedno frazari, koliko za narodna društva žrtvuje in pri katerih je besedičenje o narodnem davku nepretrgoma na tapeti. To je pa iz stališča vzajemnosti obžalovati in bi želeli, da bi se te razmere spremenile v korist narodnih društev in s tem tudi v korist naroda samega. — I. hrvatsko društvo »Kolo«, katero se je,

tembolj ker se gre za korist rodnih bratov v Bosni, drage volje odzval, povabilo »Ljubljano«, je prišlo korporativno, ter so tega vlega društva tamburaši z ubranim tamburanjem veliko pripomogli do tako častne za vršitve tega večera. Pevsko društvo »Ljubljana« je nastopilo z vseslovensko pesmijo »Slovenac i Hrvat«, katere je vzbudila frenetičen aplavz, na kojoj so pevci pridejali L. Belarjevo »Mi vstajamo«. Na »Djačko pjesmo« pridejala se je »Planinska« od našega dičnega skladatelja Försterja in na »Ilirijo oživljeno« pa »Petelinčkova ženitev«, katere je učinila obilo smeša med obistinost. Tudi tamburaši so morali dokaj pesmi pridejati k sporedu in se je z vsakim petjem kot tamburanjem pojavljalo vedno večje navdušenje in je zadobilo višek ob tamburanju »Liepe naše domovine«, katero je obistinost svoje poslušalo. Nekaj točk se je še izven sporeda pridejalo, tako sta zelo lepo prednašano pela pevca »Ljubljana« gg. Globelink in Mahkota dvospev »Divja rožica«, katero sta morala ponoviti. Na klavirju ju je z znano spretnostjo zelo čustveno spremljal pevovodja »Ljubljane«, g. profesor Dekleva. Improvizirana šaljiva prizora »Zakonsko življenje« in »Dio strele« sta z imenitno komiko predstavljala člana gg. Molek in Bukšek. Darovali sta obe društvi množico razglednic, katere so se pri zabavni šaljivi pošti v prid ponesrečenemu prodajale in vrgle lepo svetlo. Naj nam bo dovoljeno končno še znane darovalce imenovati, in sicer so darovali: gg. I. hrv. društva »Kolo« 7 K, lekarnar Milan Lavstek 5 K, Šterkovič 5 K, kavarnar Fr. Krvarič 5 K, gostilničar St. Mohič 4 K, I. Pajmich 4 K, brivec A. Gud 3 K, Fr. Kobal sen. 2 K, gimn. supl. Fr. Kobal jun. 2 K in veliko število neimenovanih po 2 K in v manjših zneskih, tako da se bo odposlalo pomočnemu odboru za pogorcele v Travniku 100 K. — Tukaj se je zopet pokazalo, da pevsko društvo »Ljubljana« ne potrebuje nikake druge reklame, kakor že znano dobro petje in spreten aranžma svojih priredb in simpatije slovenskega občinstva so mu za trajno za gotovljene. Le tako naprej v proevit slovenske pesmi in slovenske domčvine!

— **Prihodnja javna vinska poskušja** v deželni vinski kleti v Ljubljani pod kavarno »Europa« na Dunajski cesti, bo v ponedeljek, dne 7. t. m. od 7—10. ure zvečer. Sedaj je v kleti veliko novih in tudi starih vinskih vzorcev iz cele Kranjske, zato prijatelji in kupci dobrega vinskega pridelka — dobrodošli.

— **„Rasti, rasti rožmarin“.** Glasbeni polmesecnik »Neue musikalische Presse«, ki izhaja v Lipskem in na Dunaju, priobčuje v svoji 22. številki slovensko narodno pesem »Rasti, rasti rožmarin...«, harmonizovano za moški zbor. Pesem je harmonizoval prof. Rudolf Weinwurm, tekst pa je prevlela na nemški jezik Vida Jerajeva.

— **Iz Šmartna pod Šmarno goro** nam piše g. J. e r a s (Šra), da se ni potegovalo za župansko čast in tudi ni napsjal ljudi. Tudi pretepa ni bilo.

— **Telovadno društvo „Tržiški Sokol“** naznanja svoj prvi redni občni zbor, kateri se bode vršil dne 13. decembra 1903 ob 3 uri popoldne v prostorih gostile g. Perneja po domače pri Bistarnu. Dnevni red: 1. Nagovor t. d. starostaja, 2. poročilo blagajnika, 3. poročilo tajnika, 4. volitev novega odbora. Pripravljani odbor vabi k obilni udeležbi. Pozdravljamo z veseljem ustanovitev novega Sokola, nadejaje se, da obudi in utrdi narodnega duha v Trzinu in pripomore sokolski ideji do zmage.

— **Z regulacijo Save** med Litijo in Ponovcem so pred kratkim pričeli in se bo delalo, če bo ugodno vreme, celo zimo.

— **Lovski blagor.** V revirju kneza Windischgratza v Kamniški Bistrici je bil ustreljen planinski orel, ravno ko je klal srnjaka. Z razpetimi perutnicami meri orel 2 metra 21 cm, dolg je 86 cm, tehta pa 6 kg.

— **Z Vrhniko** se nam piše: V nedeljo dne 29. pr. m. priredilo je lovsko društvo vrhniško lov v Javorcu, na katerem so ubili 23 srn, ter vsled tega izredno bogatega plena opustili popoldansko gonjo pod železnico, na kojem revirju se letos ne bode lovilo in se z nekaterimi drugimi revirji postavil pod varstvo. To dejstvo kaže, da ume to lovsko društvo pomen razumnega izvrševanja lova. Nekaj drugega pa je vse navzoče lovce osupnilo, ter z ogorčenjem napolnilo in sicer, da je sosed graščak poslal svoje orožne hlapce na mejo, kjer so ti gavrani prežali na vsako obstreljeno ali po tudi čisto zdravo divjačino, ki bi morda preskočila mejo, da jo potem ali nevmisljeno konfiscirajo ali pa skušajo postreljati, ter na ta način pridobiti si prav ceneni plen.

Lovsko društvo vrhniško pozna natanko meje, ter je pred lovom vsakemu lovcu naročilo, da naznani, ako bi morda kako divjačino na sosedovem svetu pobral, da se ista pravemu gospodarju dopolnje. Zgoraj označeno postopanje s strani moža, ki se čuti nad vse druge vzvišeneja mojstra-lovca, ki pri vsaki umestni in neumestni priliki mogočno povdarja svoj »Waidmännisch«, — obsojali so vsi navzoči lovci, med temi tudi odlični gostje kot nedostojno in pravega lovca nevredno.

— **Pri občnem zboru Narodne čitalnice v Kranju** dne 28. novembra t. l. je bil izvoljen naslednji odbor: Vinko Majdič, predsednik; Ciril Pirc, podpredsednik; Hinko Rebolj, tajnik; Fran Arh, blagajnik; prof. Anton Zupan, knjižničar; Janko Majdič, ekonom in Vilko Rus, odbornik. Namestniki so gg. Juvanc, Luznar in Zdravko Novak.

— **XXIII. državna loterija.** Med mnogovrstnimi loterijskimi podjetji je c. kr. državna loterija edina, v kateri se mnogoštevilni zelo znatni dobitki izplačujejo v gotovini, vsled česar so tudi državne srečke posebno priljubljene, tembolj, ker taka srečka velja samo 4 K. Državna loterija, katere čisti dohodek je namenjen skupnim vojaškim dobrotelom na menom, ima 19382 dobitkov v denarju, v skupnem znesku 512 880 kron.

— **Nesreča.** Pred kratkim se je ponesrečil na klanec pri Poljani žužemberški postiljon Pankracij Strbenec. Ker se je zavora pri vozu pokvarila, so dirjali konji v velikem diru navzdol. Nesreča je hotela, da so mu v istem hipu izdrknile tudi vajeti iz rok. Da bi konja ustavil, je hotel skočiti s svojega sedela na konja in ga prijeti za uzo. Pri skoku pa je zgrešil konja in pal pod voz, kateri ga je povozil, da je bil hudo poškodovan. Prepeljali so ga v bolnišnico v Kandijo pri Novem mestu.

— **Konkurz.** Deželno sodišče je otvorilo konkurz o premoženju g. Luke Habata, posestnika v Zagorju in Duplici. Za konkurznega komisarja je imenovan sod. svet. Fran Vederjak, za začasnega oskrbnika konkurzne mase pa advokat dr. Ferdo Eger.

— **S pretilnim pismom je hotel izsiliti denar.** Iz Brezice se poroča: Graščak pl. Lenk na Raki je dobil 17. t. m. pretilno pismo, v katerem je neki neznan zahteval, da naj najkasneje do 21. t. m. pošlje 100 K v Videm poste restante na Šajersko, ker je sicer njegovo življenje v nevarnosti. Lenk naj se ne predrzne, o tej stvari obvestiti so dičača, ker se bodo piščevci prijatelji maščevali in Lenka z dinamitom pognali v zrak. Lenk je seveda do dičeno pismo izročil orožnikom, ki so potem marljivo zasledovali storilca. Privedem se je skrivoma zastražila počta na Vidmu. Toda pretekel je že v pismu napovedani rok, ne da bi se kdo zglašil na pošti, da se je že m'nilo, da je bilo pretilno pismo samo slab dovtip. 24. t. m. predpol dne pa je prišel na pošto nek tuj, lepo obvečen in navidezno inteligen ten človek, ki je kupil poštno nakaznico in dve znamki po 10 vin, že je hotel oditi, a obrnil se je znova in vprašal, ako ne leži na pošti neko poste restante pismo s šifro 1000. Ker je bil takrat v poštnem lokalu tudi navzoč občinski tajnik Albin Nundič, ki je bil o celi stvari po učen, je na skrivoma poslal po žandarmerijo v Krško; prihitela sta stražmešter Schneider in redar Vašl, hi sta neznanca prijela. Pri aretirancu se je našel koncept pretilnega pisma. Dognalo se je, da se dotičnik imenuje Fr. Turšič, doma v Ravni pri Krškem. Pismo je prepisala s koncepta Turšičeva gluhonema ljubica Jos. Rožanec iz Brezij. Turšiča so izročili sodišču v Krškem.

— **Izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“ v Gradcu** priredi s prijaznim sodelovanjem akad. tehn. društva »Triglava« v ponedeljek, dne 7. decembra 1903 veselico. — Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: Steinfelder Bierhalle.

— **Društvo „Zvezda“ na Dunaju** priredi v nedeljo, dne 6. decembra leta 1903. na Dunaju v dvorani »Zum Regensburgerhof«, I. Sonnenfelsgasse 2 zabavni večer. Začetek ob šestih zvečer. Neudje plačajo za društvene svrhe po 40 h za vsak zabavni večer.

— **Izpred poročnega sodišča.** Jakob Nagode, delavec v Martinhrubu, je bil v tajnem, pod predsedstvom sodnega podpredsednika g. Pajka, zasedanju, pri prvi razpravi, ker so poročniki vsa na njih stavljena vprašanja zanikali, oproščeni, in sicer hudodelstva spolske nasilnosti, hudodelstva težke telesne poškodbe, na obtožbo da je očeta tepel, in hudodelstva javne posilstosti, ker je sestri in materi grozil, da bo s sekuro vse razsekal. Obdolženca je zagovarjal gosp. dr. Valentin Krisper. — Janes

Sedmak, 14 let star, posestnikov sin iz Koritnice, je bil zatožen, da je s avinca ulival in ponarejal drobiž po 10 vin. Ker se je izkazalo, da je obtoženec dne 29. rožnika vpriloh več navzočih oseb res vival te vrste denar, in da je te poskuse delal tudi njegov 16 let stari brat France, da je pa ta dotični falsifikat potem prebrl vrgel, je bila resna volja za tako ponarejanje po izpovedbi priče Janeza Šajna, posestnika iz Koritnice, popolnoma izpodbita, kajti ta priča trdi, da je imel on to kakor tudi vsi navzoči gledalci le zgolj za otroško igrado. Sicer je res, da je tamošnji trafikant, Andrej Delost, dobil več komadov takega nepripravnega denarja, vendar ne more povedati kdo da ga je oddal, le en komad za 5 vin. je baje oddal obtoženec za cigarete. Porotniki so na nje stavljeno vprašanje, če je obtoženec res kriv hudodelstva ponareje kovanega denarja, zanikali in porotno sodišče je Janeza Sedmaka od obtožbe oprostil. — Pri zadnjičajni obravnavi je bil 14 let stari France Tavčar, kočarjev sin iz Gorenje Dobrave, oproščen hudodelstva spolske posilstosti, pač pa je bil hudodelstva oskrumbe krivim spoznan in na 4 mesece težke ječe s postom in trdim ležščem na mesec obsojen.

— **Porotno sodišče** je danes obsodilo Avguština Vrhovca zaradi tatvine na šest let ječe. Ex offio zagovornik dr. pl. Wurzbach je nemški govoril. Načelnik porotnikov, g. Trček, ga je prekinil, češ, da naj govori slovenski, a dr. pl. Wurzbach ni ugodil tej opravičeni želji, nego je trdovratno ostal na svojem stališču in govoril nemški.

— **Mestna kopel.** Od dne 20. oktobra do 20. novembra 1903 oddalo se je v mestni ljudski kopeli 2015 kopeli, in sicer za moške 1515 (prvih 1100, kadnih 415); za ženske pa 500 (prvih 170, kadnih 330).

— **Zlikovci.** Nevrjetna je razposajenost nekaterih pobalnikov v mestu. Danes ponoči je bila iz trafike na Starem trgu odstranjena napisna tabla, katero so zlikovci odnesli. To je sedaj pri tej trafiki že drugič. Ali res ni pomočka, da se pride takim pobalinskim dejanjem v okom.

— **Tatvine.** Včeraj priplazil se je tat v stanovanje zidarja Františka Natolinija v Kolodvorskih ulicah št. 27 in ulomil v njegov kovčeg ter mu ukradel srebrno uro, srebrno verižico in 7 K denarja. Tatvine sumljiv je neki delavec, ki stanuje pri Natoliniju in včeraj ni šel na delo. — Natakariči Alojziji Bregarjevi na Tržaški cesti št. 5 je bila včeraj zjutraj iz podstrešja ukradena šerpa, potem krilo in nekaj denarja, služkinji Mariji Mirtovi pa 1 K. Tatvine izvršila je neka brezposelna natakariča.

— **Ogenj v Tschinkelnovi tovarni.** Včeraj popoldne je nastal v Tschinkelnovi tovarni na Dunajski cesti ogenj. Vžgala se je cikorijska poleg peči. Ogenj so delavci pogasili.

— **Trideset ran.** V deželno bolnico so pripeljali včeraj delavca Franca Cestiča s Hrvatskega. V nedeljo ga je v Bohinjski Beli napadel neki delavec z nožem in mu prizadjal trideset ran.

— **Roko zlomil** je neki delavec Francu Hribarju iz Črnuča št. 28. Sprla sta se med delom na vsakem mostu in je delavec udaril Hribarja z remelnom tako po desni roki, da mu jo je zlomil.

— **Prerov v Hrušici** se poseda, vsled česar se bode otvoritev železnice zakasnila za eno leto.

— **Iz Hrušice** se je pripeljalo danes 250 delavcev, ki potujejo domov.

— **S ceste.** Na Radeckega cesti sta se včeraj zvečer prevrnili dva vozova na očena s slamo.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 40 izseljencev.

— **Koncert „ljubl. društvene godbe“** bo jutri, dne 2. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji pri »Gambirinu« (I. Kenda). Vstop prost.

— **Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe.** Mestni trg št. 27. Telefon št. 99. Od 20. do 26. novembra je dela iskalo 13 moških in 39 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 8 moškim in 30 ženskim delavcem, v 24 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 26. novembra je došlo 2689 prošenj za delo in 2568 deloponudb. V 1595 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 mizar, 2 kovači, 2 trgovski slugi, 7 konjskih hlapcev; ženske: 1 izurjena kolektantinja, 3 natakariče, 4 gostilničarke, 6 deklice za vsako delo, 4 deklice k otrokom. Službe iščejo moški: 1 skladiščnik, 1 trgovski pomočnik, 1 potnik, 2 natakarija, 1 vrtnar, več pisarniških in trgovskih slug, 1 graščinski kočijaž; ženske: 1 blagajničarka, več računajočih na-

takarič, 1 hotelska likarica in drugi hišni posli. Oddati je takoj stanovanje z 2 in 3 sobami, 1 prodajalna, 2 mesečni sobi, za februar stanovanja z 2 sobama. V našem se iščejo za februar stanovanja z 2 in 3 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

— **Hrvatske vesti.** Nov molo zgrade v pristanišču v Senju, in sicer za sedaj lesen pristan, pozneje pa zidan molo. — Doktorjem promovirani so bili na zagrebškem vseučilišču gg. R. Farkaš in K. Špiller doktorjem prava, v Gradcu pa Hrvat R. Brodski doktorjem medicine. — Blagajna zaprta je bila zadnjič v Zagrebu pri predstavi igre: »Cyrano de Bergerac«, ker so že tako zgodaj razprodali vse vstopnice. Tak slučaj se v Zagrebu še ni pripetil. — Novo pošto otvorijo v Krušedolu v sremski županiji. — Prvi sneg je padel v petek v Oseku in Vukovaru. — Divjo mačko je ustrelil lovski paznik Ant. Raspor v Dolnjem Jelenju v gozdu Trstenik. Mačka je bila 73 cm dolga in je tehtala 12 kg. — Prijeli so morilca Jurja Steinmauerja v Vukovaru, ki je umoril meseca oktobra t. l. gostilničarja Pacherja v Frischauu. Izročil ga okrož. sodišču v Znojmu.

— **Ustrelil se je** v Mitrovici 22letni sin trgovca Lipkowitza iz Šašince. Vzrok samomoru je nesrečna ljubezen. — Ameriški Hrvatje so zopet poslali za hrvatske žrtve v domovino 745 K 15 vin, in sicer iz Argentine. — Načelnikom v Novi Gradski je imenovan umirovljeni kot. predstojnik G. J. Lukačević.

— **Vihar v Kvarneru.** V kvarnerskem zalivu divja hud vihar. Valovi so odnesli nekemu brodarkemu društvu dve ladiji, ki ste vredni 30.000 kron. Z lesnega skladišča v Reki je veter odnašal deske in jih nosil po zraku, kakor bi bile slamnate bilke. Nova cesta pri tovarni torpedov blizu avstrijske meje, ki je stala 100.000 K, je popolnoma razdejana. Vsa škoda, ki jo je napravil vihar, se ceni na 1 milijon kron.

* **Najnovejše novice.** — Velika tatvina. Na Dunaju je prišla policija mladega moža, ki se je izdal za dr. Julija Burgerja iz Grada. Pri njem so našli 42.000 K v vrednostnih papirjih in 24.000 K gotovine. Pozneje je priznal, da se piše Pavel Jagodich slušatelj na tehnični visoki šoli. Denar in papirje je ukradel lastnici tiskarne Tereziji Fischer v Zagrebu, pri kateri je bil na počitnicah ter si napravil odtisek od njene blagajne. Pozneje si je dal napraviti po odtisku ključ, se odpeljal z Dunaja v Zagreb, ter izvršil ponoči ulom in tatvino. Gospa Fischer do včeraj ni vedela, da je okradena. — Zaradi snežnih z ametov je vstavljen promet na progi Brulčić-Moravski Šchildberg. — Vseučilišče v Črnovicah je zaprto zaradi davice v vratarjevi rodbini. — Požar je napravil v tovarni za sveče »Flora« v Budimpešti 80.000 K škode. Pred dvema letoma je bila tovarna popolnoma pogorela. — Tovarna za lokomotive v Aradu je pogorela škoda se ceni na 700.000 K. — Hud vihar je razsajal včeraj v okolici Reke. Vihar je odnesel dve barki ter popolnoma razdjal novo cesto od tope dne tovarne proti avstrijski meji. Cesta je veljala 100.000 K. — Slepar. Avstrijska, francoska in nemška policija iščejo nekega Neubergerja iz Mannheim, ki se izdaja za ameriškega plantažarja ter slepari ženske za objubami, da jih bo poročil. Dvema dunajskima damama je na ta način izval 200.000 K, neki dami na Francoskem pa 800.000 frankov. — Grof Julij Szapary, ki je bil določen za predsednika ogrske delegacije, je na svojem posvetu v Taksoni padel z voza ter si zlomil dve rebri. — Obesjen je bil včeraj v Dolni Tuzli kmet Mujo Omić, ki je s sekuro ubil dva orožnika, ki sta imela pri njemu hišno preiskavo. — Rodbinska žaloigra. V Tempelhofu pri Berlinu je gostilničar Dreybrodt ubil s sekuro svojo ženo ter potem skočil iz četrtega nadstropja ter se ubil. — Pred altarjem se je ustrelil v Ennshofnu v Švici protestantovski pastor Rud. Stahel, ker ga je sodišče preganjalo zaradi neke sleparije. — Nenavadno velike množine italijanskega vina prihaja preko Reke na Ogrsko, dokler še obstoji vinska klavzula. — Zaradi ločitev zakona princezinje Alice Schönburg-Waldenburg se je vršila včeraj prva obravnava pri višjem sodišču v Draždanih. Princezinja je prišla osebno k obravnavi.

* **O lenobi** je imel svoj nastopni govor novi rektor vseučilišča v Bazlu. Rekel je, da izvira lenoba iz atizvima. Človek izhaja iz nižih bitij, ki se ne čutijo v sebi nagona, raziskovati svet in služiti svojim bratom. Najbolj se nahaja lenoba pri nemški mladini, ki je že podedovala

od svojih pradedov lastnost, da se rada udaja idealu medvedjih koč. Lenobi se je mogoče odvdati le z navado. Ako se prvi dan prežene lenobo za eno uro, prežene se jo drugi dan že za dve uri itd. Pospeševalci lenobe so pred vsem kofein, nikotin in alkohol.

*** Milijon frankov za občinsko pravico.** V Amdenu (Švica) namerava neki Jozua Klein ustanoviti ob odnotnem jezuru kolonijo za versko sekto, ki bo imela skupno premoženje in skupno gospodarstvo. V ta namen je prosil Klein za občinsko pravico v imenovanu občini ter za to ponudil cel milijon frankov, in sicer dobe: 10.000 fr. krajevna občina, 450.000 fr. politična občina, 200.000 fr. občinski reveži, 95.000 fr. cerkev, 95.000 fr. šola. Seveda so občinski očetje takega davežljivega moža enoglasno sprejeli med svoje „podložne“.

*** Desetnik ubil nadporočnika.** Nedavno se je poročilo iz Senja, da je korporal Vukasović ubil svojega nadporočnika Rudolfa Redla. To ni bila istina, temuč je bil slučaj sledeči: Nadporočnik Redl, ki je bataljonski pribočnik pri 37. brambovskem polku, se je vračal zvečer z nadporočnikom Zaninovičem v vojašnico ter opazil, da so okna bataljonske pisarne odprta. Hitel je v pisarno ter našel tam nad blagajno sklonjenega desetnika Vukasovića. Ta, opazivši nadporočnika, je takoj skočil z bajonetom naadenj. Nadporočnik pa je sunek s sabljo odbil ter podrl desetnika na tla. Na pomoč pribežali nadporočnik Zaninović je besnega desetnika udaril s sabljo po glavi. V blagajni je manjkalo 150 K. Dokler sta nadporočnika blagajno zaklepala, je ranjeni desetnik zbežal, toda že drugi dan so ga vjeli. Nadporočnik Redl je dobil v borbi le nekaj neznanih ran, a je sicer zdrav.

*** Olajšave pri zrelostnih izpitih.** Nedavno se je vršila na Dunaju druga konferenca avstrijskih srednješolskih ravnateljev ter sklenila razne olajšave pri zrelostnih izpitih. Za pismene izpite iz latinščine se je določilo več časa, pri ustnih izpitih pa se bo oproščalo iz posameznih predmetov, kolikor je le dopustno po obstoječih navedbah. V petem gimnazijskem razredu se določijo manj nemških nalog. Končno pa se je poudarjalo, da je pri celokupnem pouku gledati na to, da si učenci pridobijo več spretnosti v ustnih in pismenih izrazih.

*** Hišo, ki se suče za solncem** sta razstavila v Parizu ondotna arhitekta dr. Pellegrin in M. Petit. Hiša ima podoben prostorne in masivne zidane, dvonastropne vile, ki se okoli vertikalne osi s posebnim strojem tako suče, da so okna glavne fronte celi dan obrnjena k solncu. Pod hišo je vence velikih jeklenih krogel, na katerih se zgradba vrsti popolnoma tiho in mirno, ne da bi prebivalci čutili najmanjšega stresanja.

*** Koliko veljajo angleške volitve.** Zadnjih 20 let, t. j. odkar je izšel zakon proti podkupovanju glasov, so stroški za sedež v angleškem parlamentu precej padli. Danes se računja tak sedež izven Londona 20.000 mark (proti 50.000 mark leta 1880), za sedež v občinskem zastopu 12.000 mark (pred 20 leti 16.000 mark). Gladstonejeva večina 211 glasov leta 1880 je veljala nad 53.000 mark ali 34 mark za vsak glas, dočim je izdal njegov nasprotnik, Dalkeith 80.000, t. j. 59 mark za vsak glas. Volitve vojvode Devonshire je požrla 92.000 mark in Herbert Gladstone je moral vkljub temu, da je propadel, še šteti 127.000 mark.

*** Brki v zakonu.** V nekem šlezjskem mestecu se je neki mož ki je imel nenavadno velike brke, v gostilniški družbi zarekel, da se za 100 K čisto obrije. Stava se je pravilno sklenila in drugi večer bi moral mož priti v družbo obrit. Drugi večer je družba nestrpno pričakovala moža z zastavljanimi brkami, toda mesto njega je prinesel pismo, ki ga je pisala ženska roka a se je glasilo: „Gospode moja! V navalu nerazločljive lahkomišelnosti se je včeraj zvečer moj mož Vam zarekel, da žrtvuje za 100 K za nekaj dobrodelen namen svoje lepe brke, in Vi ste bili tako neusmiljeni, da ste predlog sprejeli. Ker pa mene ni volja, zaradi dobrotelnih nazorov svojega moža trpeti, zdi se mi potrebno izpovedati, da sva z možem pri poroki sklenila skupno imovino in skupno gospodarstvo. Vsled tega so njegovi brki moji brki tedaj ni imel pravice z njimi svobodno razpolagati, in Vaša stava je ničeva. Ako bi dvomili nad mojimi pravicami, nastopite lahko tožno pot. S spoštovanjem Roza M. NB. Moj mož ne more danes priti v Vašo sredo, ker sem za nekaj časa vzela hišni ključ v svojo oskrbo.“

Književnost.

Die Amazonen der Czarin. Operette in 3 Acten von A. D. Borum. Musik von Victor Parma. Potpourri 2/m (dvoročno za klavir) cena 3 krone. Založil Emil Berté & Co.

na Dunaju. Iz znane in jako priljubljene in najboljše operete „Amakonke“ domačega skladatelja V. Parma prinaša ta lično tiskani (v litogr. zav. F. M. Geidel v Lipkenu) zvezek na 19 straneh velikega formata skoro vse najlepše motive, solodvospelne itd. in zborne in sicer medsebojno in lep potpourri zvezane. Pri enakih izdajah drugih operet najdemo podložen deloma cel tekst ali vsaj pri posameznih točkah začetek teksta; v tem potpourriju pa tega pogrešamo in je to vsekakor ne ljub nedostatek. Kdor je sicer opereto le parkrat slišal, spoznal bo, da je posamezne točke, ki se takole razvrtijo: Zbor kmetič in Moško, „Slabe čase, tužne čase kmet prestati mora zdaj“. Solo Moško „Boljši kdo kot Moško plača“. Solo Helene (glavar Amakonk) prisega, nato Trio (Helena, Anastazija, Olga, amakonke) skupna prisega, da ne bodo nikdar moškega ljubile in se mu vdale. Peterospjev, amakonke, Maruša in Zidanski: „Poljubljaj tebe kot sestro“. Dvospjev, nastop Cirkulaka (carski inženir) in Galanova (carski intendant): „Jaz sem Cirkulak, o prvi inženir itd.“, potem kupletistih (valček): „Ha, pri nas je ni prevare“. Uvod k nastopu garde amakonk in peterospjev (tri Amakonke, Maruša in Moško) potem zbor z ženskami — „Žensko gardo ustanovimo“ in „Vadimo se pridno brhko“, kratka a krepka koračnica. Solo in zbor delavcev, „Vesele pri delu nas petje zdrži“. Valček „Moj ideal“ pojo in plešejo Galanov, Cirkulak, Anastazija in Olga. Uvod k nastopu vladarice in spremstva in konečno koračnica Amakonk, katero so prinesli nedavno tudi „Novi akordi“. Ta klavirski izvleček iz orkestralne partiture je dober in lahko aranžiran, da ga prav lahko igra na klavir vsak količjak spreten igralec. Prijateljem lahkokrile, melodijozne glasbe bode ta potpourri gotovo prav dobro došel in ugajal. Dobiva se pri knjigotrcu L. Schwentnerju v Ljubljani. V naši glasbeni literaturi je ta potpourri prvi svoje vrste. Iz eminentno strokovnega glasbenega stališča „Amakonke“ gotovo ne štejejo med najboljše, kar imamo v naši glasbeni literaturi, pač pa so kot opereta veselja pojav na tem polju in delajo čast glasbeno zelo plodovitem skladatelju, mi pa smo z Amakonkami in skladateljem lahko ponosni, in smo prepričani, da se z isto navdušenostjo sprejmejo tudi pri vporitviti v kratkem v Zagreb, in želimo, da bi se že skoraj posrečilo g. skladatelju in založniku Berteju izposlovati, da se iste tudi na dunajskih in drugih večjih odrih vprizore! P. R.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 1. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je finančni minister predložil zakonski načrt zastran podaljšanja nekih pristojbinskih olajšav. Dr. Gross je interpeliral vladu zaradi demonstracij, ki so jih priredili v soboto slovanski in italijanski visokošolci na Dunaju in je vprašal vladu, če hoče poskrbeti, da se take demonstracije več ne zgodijo. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o vladnem programu. Vsenemec Schalk je zahteval ločitev Cislitvanske od Ogrske in združenje z Nemčijo. Generalni govornik Derschatta izjavi da so vse nemške stranke solidarne z moravskimi Nemci v odporu proti češki univerzi na Moravskem. Govoril je tudi proti ravnopravnosti na Koroškem in trdil, da je popolnoma dovolj, če nemški sodniki absolutirajo kak Gleispachov kurz! Generalni govornik contra je bil dr. Stransky, ki je Nemce poštoval zdelal. Dejal je, da Nemci vedno proglašajo kake principe, a jih vselej zataje, kadar tako kaže njihova korist. Na Češkem na pr. zahtevajo, da se smejo v nemških okrajih nastavljeni samo nemški uradniki. Tu se drže principa narodnosti. Na Moravskem, na Štajerskem in na Koroškem pa zatajujejo ta princip in zahtevajo, da se morajo v slovanskih okrajih nastavljeni nemški uradniki. Istotako zahtevajo na Češkem ločitev nemškega dela dežele od češkega, na Moravskem, na Štajerskem, na Tirolskem in na Koroškem pa nečejo o tem ničesar slišati.

Budimpešta 1. decembra. Razne stranke imajo danes pred posvetovanja zastran skupne kon-

ference, ki je sklicana za danes zvečer v namen, da se doseže porazumljenje med vlado in večino ter med opozicijo. Toda šansa, da bi ta poskus imel kaj vspeha, so jako majhne. Vlada neče ničesar vedeti o zahtevi opozicije, naj se opuste paralelne seje, češ, da bi potem Ugrova frakcija lahko sama zmagovala obstrukcijo. O tem se najbrž razbije porazumljenje.

Dunaj 1. decembra. Z nekih strani se zatrjuje, da je morda že današnja seja poslanske zbornice zadnja pred Božičem.

Budimpešta 1. decembra. Če se danes ne doseže porazumljenje, razpusti vlada še ta teden parlament.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca novembra 1903 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 929 strank 518.914 K 21 h, 699 strank pa dvignilo 303.534 K 14 h.

— Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Denarni promet meseca novembra 1903: Sprejemki 222.903 K 88 h, izdatki 220.983 K 35 h, skupaj 443.887 K 23 h. Skupni denarni promet od 1. januarja do 30. novembra t. l. 5.326.142 K 59 h.

— Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Meseca novembra t. l. se je vložilo pri Ljubljanski kreditni banki na vložne knjižice in na tekoči račun 971.119 K 96 h, vzdignlo pa 1.027.897 K 45 h. Skupno stanje vlog je bilo koncem meseca novembra t. l. 4.626.485 K 54 h.

— Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu novembru 1903 je 176 strank vložilo 42.233 K 80 h, 103 stranke dvignilo 20.891 K 68 h, 8 strankam izplačalo se je posojil 12.250 K; stanje hranilnih vlog 821.077 K 44 h, stanje hipoteknih posojil 608.182 K 53 h, denarni promet 114.650 K 75 h.

Poslano.

sl. intendantci slov. gledališča tu. Prehladivši se v četrtkovi glavni skušnji „Onjegina“ v nezakrjeni areni, javil sem svojo hripavost že v predvečer, potem v jutro in neposredno pred predstavo gg. kapelnika in režiserju, da blagovolita potrebno ukreniti. Danes sem pisal slav. intendantci: Da ne bodem „kazil“ opernih predstav slov. gledališča, prosim podpisane za milostno odpuščitev iz vrste pevcev slovenske opere. S tem bode pomagano ne toliko Vam, pač pa meni.

S spoštovanjem (3144)
Augustin Štamcar
pristav I. vrste banke „Slavije“.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah:

Ljubljana:

- I. Bizjak, Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- M. Elsner, Kopitarjeva ulica 1.
- M. Fava, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
- H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
- Iv. Kristan, Resljeva cesta 24.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- A. Mrzlikar, Sodnijske ulice št. 4.
- M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
- J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.
- R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.

Bohinjska Bistrica:

Miha Grobotek, trgovec.
Zidani most:
Mary Peterman, trafika na kolodvoru.

St. Peter na Krasi:

A. Novak, na kolodvoru juž. želez.
Gorica:
Josip Schwarz, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).

Reka:

A. Potošnjak, Via del Molo.

Henneberg-svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 60 kr. do 11, 35 per meter za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošlje na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu Henneberg, Zürich. 1 40—4)

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.

Klinično preizkušeno; odlični zdravilni ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.

Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot prašek 100 gr K 5—, v tabletah 100 kosov K 150 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 180. Poslednje nalašč za otroke. (2938—5)

Vprašajte svojega zdravnika.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. novembra. Ljudmila Tiehy, brivčeva hči, 3 dni, Zaloška cesta št. 11, življenske slabosti.

Dne 27. novembra: Pavlina Rozman, delavčeva hči, 5 mes., Martinova cesta št. 24; želončni in črevesni katar. — Matja Rozman, kajzar. 63 let, Črnasov št. 23, ostarelost. — Vida Zabukovic, gostilničarjeva hči, 17 mes., Turejški trg št. 8. Meningitis basilaris.

Dne 28. novembra: Jožefa Jelovšek, zasebnica, 80 let, Dunajska cesta št. 17, ostarelost.

Dne 29. novembra: Josip Koman, strojevodja, 37 let, Emonska cesta št. 10, jetika.

Dne 30. novembra: Dragica Gaberšek, mizarjeva hči, 16 mes., K. ezijske ulice št. 8, dušijvi kašelj.

V deželni bolnici:

Dne 26. novembra: Zofija Vovk, delavka, 18 let, sepsis puerperalis.

Borzna poročila

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani

Uradni kurzi dunaj. borze 1. decembra 1903

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
2%, majeva renta	100 45	100 65
4%, avstr. krona renta	100 30	100 50
1%, avstr. krona renta	100 10	100 70
1%, zlat	120 55	120 75
1%, ogrska krona	98 45	98 75
1%, zlat	118 60	118 80
1%, posojilo dežele Kranjske	99 75	100 50
1%, posojilo mesta Spjete	100 —	—
1%, Zadra	100 —	100 —
1%, bos. herc. žel. pos. 1903	100 60	101 50
1%, češka dež. banka k. o.	100 —	100 15
1%, zlat	99 65	100 65
1%, zlat. pis. gal. d. hip. b.	101 30	102 30
1%, pos. kom. k. o. s.	106 15	107 15
1%, pr.	101 —	102 —
1%, zlat. pis. Innerst. h.	100 25	101 25
1%, zlat. pis. ogr. hip. b.	100 20	101 20
1%, obl. ogr. lokalne železnice d. o.	100 —	101 —
1%, češke ind. banke	100 25	101 25
1%, prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	100 30
1%, dolonjskih železnic	99 50	100 30
1%, jns. žel. kup. 1/2	98 50	100 30
1%, av. pos. za žel. p. o.	100 50	101 50
Štećke, stroške od leta 1854	67 —	171 —
„ „ „ 1880	186 75	187 75
„ „ „ 1884	—	—
1%, tisk. zemlj. kred. i. emisije	163 25	165 25
1%, zemlj. kred. i. emisije	293 —	298 —
1%, II.	288 —	292 50
1%, grške hip. banke	268 —	272 —
1%, arabe s frs. 100	91 —	94 —
1%, turške	143 50	145 50
1%, Basilijska kreditna banka	471 —	481 50
1%, nomoske	82 —	87 —
1%, Krakovski	80 —	83 —
1%, ljubljanske	72 —	75 50
1%, avstr. rud. križa	13 25	51 25
1%, gr.	26 80	27 80
1%, Rudolfove	66 50	68 —
1%, Jalcobnske	79 —	82 —
1%, dunajske kom.	504 —	508 —
Debitice,		
1%, žužne železnice	89 —	90 —
1%, Državne železnice	674 25	675 25
1%, Avstro-ogrsko bančne de	1813 —	1823 —
1%, Avstr. kreditne banke	693 50	694 50
1%, grške	763 50	764 50
1%, Živnostenske	82 —	253 50
1%, Promotkop v Mostu (Brux	692 —	700 —
1%, Alpinke montan	407 25	418 25
1%, Pruske želez. ind. dr.	190 —	1900 —
1%, Rima-Muranyi	48 —	490 —
1%, Trboveljske prem. družbe	392 —	393 —
1%, Avstr. orožne tovr. družbe	378 —	379 —
1%, Češke sladkovne družbe	148 —	152 —
Valute,		
1%, 1 kr. cekin	11 35	11 39
1%, 10 franki	19 00	19 09
1%, 10 marke	23 42	23 51
1%, Sovorogins	23 90	24 03
1%, Marke	117 11	117 35
1%, Laški bankovci	95 25	95 45
1%, tabiji	2 50	2 53
1%, Douarji	4 94	5 —

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Bohinjska Bistrica:

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Bohinjska Bistrica:

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Bohinjska Bistrica:

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Bohinjska Bistrica:

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Bohinjska Bistrica:

Žitne cene v Budimpešti.	Termin.
Pšenica za maj	sa 50 kg K 7-70
Rz	50 „ 6-64
Koruzna „ maj 1904	50 „ 5-19
Oves „ maj	50 „ 5-19

Zahvala. (3137)

Vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem izrekamo tem potem za vso, v življenju med boleznijo in ob smrti naše nezpozabne, predobro ranjke matere, gospe

Franciške Flis roj. Orožen

izkazano požrtvovnost in ljubezen za mnogobrojno častno spremstvo k zadnjemu počitku. kakor tudi za vse tolažilne dokaze gorkoga sočutja, našo najiskrejšo zahvalo. Blag ji spomin in lahka zemljica!

Laški trg, 29. novembra 1903.

Zalujoča rodbina Flis.

Zahvala.

Ob preagodnji, bolestan izgubi mojega ljubljeneža moža, oziroma očeta, brata, zeta in svaka, gospoda

Josipa Komana

strojevodja c. kr. priv. juž. želez.

mi je došlo toliko dokazov odkritega in prisrčnega sočutja, da se čutim dolžno, da se zanje in za lepe darovane vence in mnogobrojno udeležbo pri pogrebu najudaneje zahvalim vsem dragim prijateljem in znancem v lastnem imenu in v imenu svojih otrok in drugih sorodnikov. Posebej se zahvaljujem čast. osebi c. kr. priv. južne železnice in c. kr. avstr. drž. žel. in pa g. pevce za ganljivo petje.

V Ljubljani, 30. nov. 1903.

(3145) **Franja Koman.**

Sodi

različne vrste se prodajo pri Ivanu Buggenig, sodarju, Cesta na Rudolfovo železnico št. 5 in Bleiweisova cesta št. 42 v Ljubljani. (3118—2)

Izvrstna fina (11—278)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg

— Tekočiteden: —

Svečanost kronanja

Kralja Edvarda VII. in London v praznični opravi.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXIII. (1903).

Izbaja po 4 pole obseže v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 3 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Bluze

damski pasovi

srajce in pasovi

za hribolazce

in (1671-45)

otroške obleke

<

Prodajalna

obro upeljana, obstoječa že mnogo let in nahajajoča se v lepem kraju, ki je prvo mesto za Ljubljano na Kranjskem, se ta odda. Potrebne kapitala je treba 40000 kron. — Naslov se izve v upravnistvu Slov. Naroda.

Pisar

slovensko in nemško pisavo, išče službo pri kakem odvetniku ali pri kakem uradu v Ljubljani. (3140-1)
Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Trgovski pomočnik

23 let star, vojaščine prost, špecerist in železninar, zmožen voditi glavno zalogo te baka, želi sedanjo službo v 6 tednih zamenjati. Kdo? pove upravnistvo „Sl. Naroda“. (3063-5)

Popolnoma meh

za kovača ali ključavničarja je ceno na prodaj v Ljubljani, v Konjušnih ulicah št. 13 (Trnovo). (3141)

Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošljejo pod zavarovalni potovalci na upravnistvo „Slov. Naroda“. (2425-23)

Kava in čaj

iz prve roke je naravnost od pridelovalca, torej popolno jamstvo za naravno, nepoparjeno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 oravov velika posest na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in ukusna pa jako izdatna. (3143-1)

Kava Javator, izvrsten, 4 3/4 klg. za gld. 6.65
in, zelen 4 3/4 klg. za gld. 5.90
javabrisil, mešanec, 4 3/4 klg. za gld. 5.45

Pošilja se zadacano in franko, brez stroškov na vsako pošto.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.

veleposesnik na Javi.

Prodaja kave in čaja v lastni upravi.

Trst, via acquedotto, 38.

Hiša na prodaj.

Iz proste roke se proda hiša št. 14 v Florijanskih ulicah v Ljubljani, ki obsega nastopne sestavine:

trakt na dvorišču: (posebno poslopje)
2 sobi, 3 drvarnice, stranišče;
pod zemljo: 2 kleti;

pritličje: lokal za štacuno, izba in dolbina v zidu za jedilno shrambo;
I. nadstr.: 2 sobi, kabinet, kuhinja, jedilna shramba in stranišče;

II. nadstr.: 2 sobi, kuhinja, jedilna shramba in stranišče;
podstreho: soba, izbica in nekaj prostega podstrešja. (3138-1)

Hiša je zidana, z opeko krita, v prav dobrem stavbnem stanju in za branjarjo posebno pripravna.

Prodajni pogoji se izvedo pri bivšem zapušč. kuratorju Edvardu Gratzner v Ljubljani, Gosposke ulice 5, I. nad

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje v avstr. znakah gospa A. Kaupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 50

Daje prodajne na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. vojaške ženitninske kavelje.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. (2975-153)
Promet s čeki in nakaznicami.

Gostilničarji in zasebniki

ki bi radi pili kozarec dobrega vina

beli muškatelec po 36—40 kron hektoliter,

belo vino po 30 kron hektoliter,

rdeče vino po 32—36 kron hektoliter.

naj se obrnejo na znano firmo

Paolo Sponza

vinorejec, Rovinj (Istra). 4

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane. Praga (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Praga (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Geneve, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega. Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla čez Selzthal in Inomosta v Solnograd. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Zamenik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Zamenika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji postavno dovoljena

ima 19.382 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku 512.880 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje bo nepreklicno dne 17. decembra 1903.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zolamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastoj.

Srečke se dostavljajo poštnine prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

(2918-6)

Oddelek za državne loterije.

Strogo solidna (3135-1) veletrgovina z vinom

na južnem Tirolskem

tukaj že dolgo uvedena, išče za

Ljubljano, Kranjsko in Spod.

Štajersko

spretnega, dobro uvedenega

agenta.

Ponudbe upravnistvu „Sl. Nar.“

Dobro poslujoča, solidna vinska veletrgovina išče spretnega

zastopnika

proti visoki proviziji, s časom tudi stalna plača.

Ponudbe glavno-poštni predal št. 110, Trst. (3104-3)

Sredstvo za odpravljanje las

„Eros“ zakonito odpravi takoj po enkratni uporabi lase

z obraza s čudovitim uspehom in je zjamčeno neškodljiv.

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Cena 3 gld. 1

Direktno in tajno ga razpošilja Fanny Stiasny, Dunaj, II., Leopoldgasse 6.

Prodaja iz konkurza.

V konkurzno imovino Alojzija Smole v Spodnji Šiški spadajo:

1. založena trgovina z mešanim blagom v Spodnji Šiški,

2. založena trgovina z mešanim blagom na Spod. Poljanah v Ljubljani in

3. večja zaloga moke in otrobov.

Vse to se prodaja po navedenih oddelkih, moka pa tudi v manjših delih

tekmo 14 dni.

Pojasnila daje in ima cenike na razpolago podpisani upravitelj konkurzne

imovine.

V Ljubljani, 26. novembra 1903.

Ivan P. Vencajz

odvetnik, Medjatova hiša.

(3122-2)

Nekaj stanovanj

odda se za 1. februar leta 1904

v novi stavbi

„Národne Tiskarne“

v Knafovih ulicah.

Pojasnila daje Jos. Lavrenčič, upravni član v „Národni

Tiskarni“ ali pa na Dunajski cesti 31 (pisarna mest. užit. zakupa).

Absolviran gimnazijec

želi mesta v kaki pisarni. Vstop takoj.

Ponudbe pod „A. R.“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

(3088-3)

Išče se za Novo leto

stanovanje

s štirimi sobami, kuhinjo, shrambo, poselsko sobo, kletjo in drvarnico. Ponudbe sprejema upravništvo »Slov. Naroda«.

(3096-3)

Notarskega uradnika

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožnega, v vseh notarskih poslih izvežbanega, sprejme pod ugodnimi pogoji

Vilibald Swoboda

c. kr. notar (3107-3)

Velika

prodajalna

na voglu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3 se s 1. februarjem odda.

Več se izve pri hišem posestniku

(3123-2)

Največja izbira najfinjših, pravih skunksovih in drugih modernih

kožuhovinastih kolierjev

ter

astrahanskih in karakalovih kožuhovinastih jopic.

Z velespoštovanjem

(3119-3) O. Bernatovič.

„Angleško skladišče oblek“

Ljubljana, Mestni trg 5.

Istrijsko vino

domačega pridelka

prodaja lastnik vinogradov

Anton Paoluzzi

Gittanova, Istria.

Cene franko na postajo v Trst:

Beli pinot à 17 gld.

Črni teran „ 14 „

Vino, belo, iz več vrst

grozdja „ 13 „

Ravno tako imam na razpolago

vinsko žganje.

Tistemu, ki dokaže, da moje vino ni popolnoma naravno, plačam 2000 K.

2821-14

Vzorce pošiljam zastonj.

Janeza Irdine

zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi

buzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena K 3—, po pošti K 3.20.

Založil L. Schwentner v Ljubljani. (204)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

Po najnižji ceni se prodajajo na debelo

pomaranče in limone

najboljše vrste.

(3138-1)

Franco Cascio v Ljubljani, Vegove ulice št. 6.

Za Miklavža!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

daril za Miklavža

kakor tudi

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavemu p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih benbenov in postrežam tudi s finimi desertnimi vini in likerji, posebej Monte Christo, Benediktinec, Maraschino itd. itd.

Fin turinski polinovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šarkell, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

(3114-2)

Slaščičarna in pekarija Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za godove!

Za Božič!

Za Novo leto!

Novo!

!! Orientalske preproge !!

HAGGI GIORGIO iz Trsta

preprogarna.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva hiša).

Priložnostni nakup.

Javljam p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici, da sem došel semkaj z orientalskimi preprogami (lepo blago) in da ostanem tu do Božiča.

Naj nihče ne zamudi porabiti ugodne prilike in nakupiti po skrajno nizkih cenah svoje prilicne potrebe.

Na mnogobrojno ogledovanje in prijazni obisk vladno vabi

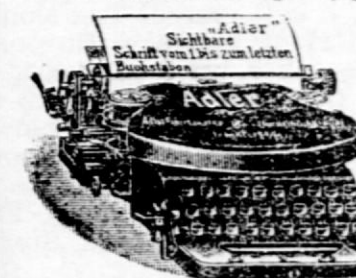
z odličnim spoštovanjem

3110-2)

Paskal H. Hidingan (sin).

Adlerjev brzopisalni stroj

ima neposredno vidno, čisto pisavo, nedoseženo prebojno moč, največjo stanovitnost, popolno konstrukcijo, različne tipe (specielno velike črke za odvetnike in notarje).

Adlerjev pisalni stroj rabijo:

Vla. c. kr. deželna vlada; Kranjska hranilnica; zavodi (Huth itd.); tovarne; odvetniki; trgovci.

Ugodni plačilni pogoji!

Pisanja naučiti se je lahko! — V dveh dneh, kakor z navadno pisavo; v 14 dneh dovišena hitrost.

Prodaja in gratis-pouk za kupce v trgovini

(3093-3)

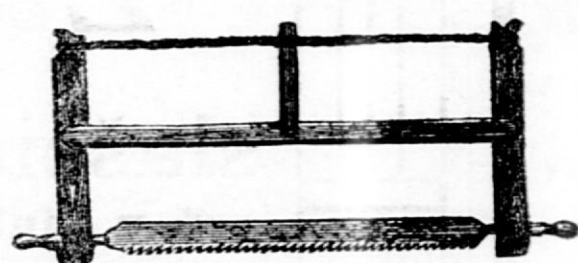
Ivan Jax & sin tovarniška zaloga šivalnih strojev in koles v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & KO.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Velika izbira najrazličnejših priprav za mizarje, ključavničarje, kovače, kleparje itd.

(3157-2)

Ljubljana Gričar & Mejač Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

priporočata

Prešernove ulice št. 9

svoje bogate zalogo
zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke, kakor tudi

najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene.

(3038-5)

Točna postrežba.